lainsäädäntöneuvos Timo Rämänen
elintarviketurvallisuusjohtaja Sebastian Hielm
johtava asiantuntija Nina Kaario

Eduskunnan maa- ja metsätalousvaliokunnalle

HALLITUKSEN ESITYS EDUSKUNNALLE LAEIKSI ELÄINTEN LÄÄKITSEMISESTÄ ANNETUN LAIN SEKÄ ELÄINLÄÄKÄRINAMMATIN HARJOITTAMISESTA ANNETUN LAIN 10 §:N MUUTTAMISESTA

Esityksessä ehdotetaan muutettavaksi eläinten lääkitsemistä annettua lakia ja eläinlääkärinammatin harjoittamisesta annettua lakia. Ehdotetuilla laeilla annettaisiin EU:n eläinlääkeasetusta ja lääkerehuasetusta täydentävät säännökset. Asetusten soveltaminen alkaa 28.1.2022.

Eläinlääkeasetus edellyttää keräämään mikrobilääkkeiden eläinlajikohtaista käyttötietoa. Mikrobilääkkeitä ovat antibiootit, viruslääkkeet, sienilääkkeet ja alkueläinlääkkeet. Mikrobilääkeresistenssillä tarkoitetaan mikro-organismien kykyä vastustaa mikrobilääkkeiden vaikutuksia. Antibioottiresistenssillä tarkoitetaan bakteerien kykyä vastustaa antibioottien vaikutuksia. Eläinlääke- ja lääkerehuasetuksissa keskeistä on resistenssin kehittymisen ehkäiseminen ja tämä on keskeistä myös hallituksen esityksessä.

Tiedonkeruuvelvoite pantaisiin täytäntöön eläinten lääkitsemisestä annetulla lailla. Tiedonkeruu aloitettaisiin kaikkien kasvatettavien ja pidettävien eläinten osalta yhtäaikaisesti heti lain tultua voimaan tiedon luotettavuuden, laadun ja vertailukelpoisuuden varmistamiseksi. Tiedot on tarkoitus kerätä eläinlääkäreiltä ja tukkukauppiailta, ei eläinten omistajilta. Lisäksi maa- ja metsätalousministeriön asetuksella voitaisiin antaa tarkempia säännöksiä tiedonkeruusta.

Eläinlääkeasetuksessa säädetään vähittäismyyjiä koskevista oikeuksista ja velvollisuuksista. Eläinlääkäreillä katsottaisiin olevan tiettyjä, vähittäismyyntiin liittyviä oikeuksia, koska se turvaisi eläinlääkäreille oikeuden saada lääkkeitä tukkukauppiailta keskeytymättömästi vastaavalla tavalla kuin muutkin vähittäismyyjät, kuten apteekit. Eläinlääkärit eivät kuitenkaan jatkossakaan toimisi lääkkeiden vähittäismyyjinä apteekkien kaltaisesti, vaan eläinlääkäreiden rajoitetut oikeudet eläinlääkkeiden luovuttamisen osalta pysyisivät nykytilaan verrattuna ennallaan.

Eläinlääkeasetuksessa keskeistä on myös lääkkeen myyntiluvan ehtoihin sisältymätön käyttö sekä varoajan määrääminen siihen liittyen. Lääkitsemislakiin sisällytettäisiinkin informatiivinen viittaus eläinlääkeasetukseen myyntiluvan ehtoihin sisältymättömän käytön osalta. Sen lisäksi siinä säädettäisiin, että eläinlää-

kärin tulee ottaa huomioon mikrobilääkeresistenssin torjunta. Vaatimuksella pyritään varmistamaan, että Suomessa saavutettu mikrobilääkkeiden hallittu käyttö jatkuisi. Mikrobilääkkeiden tehon säilymisen varmistamiseksi ja mikrobilääkeresistenssin leviämisen estämiseksi eläinlääkärin on voitava käyttää mahdollisimman kapeakirjoisia, vain yhteen tai muutamaan mikrobiin tehoavia mikrobilääkkeitä mikrobilääkeresistenssin vähentämisen näkökulmasta tarkoituksenmukaisilla annostuksilla, antotavoilla ja reiteillä sekä varotoimilla.

Suurin osa eläinten lääkitsemisestä annettuun lakiin tehtävistä muutoksista aiheutuisi EU-sääntelystä. Eläinlääkemääräyksen antamisoikeuden siirto eläinlääkärinammatin harjoittamisesta annetusta laista eläinten lääkitsemisestä annettuun lakiin perustuisi kuitenkin kansallisiin tarpeisiin. Siirrolla lisättäisiin kansallisen lainsäädännön johdonmukaisuutta, sillä eläinlääke- ja lääkerehumääräyksen antamisoikeutta koskevat säännökset tulisivat yhteen lakiin, jossa muutenkin säädetään eläinten lääkitsemisestä. Lisäksi eläinten lääkitsemisestä annettuun lakiin lisättäisiin säännös eläinlääkärin oikeudesta antaa lääkerehumääräys. Maa- ja metsätalousministeriön asetuksella voitaisiin antaa tarkempia säännöksiä eläinlääke- ja lääkerehumääräysten antamisesta.

Lait on tarkoitettu tulemaan voimaan 28.1.2022 samanaikaisesti kuin EU:n uutta eläinlääkeasetusta ja lääkerehuasetusta aletaan soveltaa.